

Spis treści

Słowo wstępne (<i>Stanisław Gajda</i>)	13
Przedmowa (<i>Stanisław Gajda</i>)	15
1. WSPÓŁCZESNA POLSKA SYTUACJA JĘZYKOWA (<i>Stanisław Gajda</i>)	
1.1. Teoretyczno-metodologiczne założenia opisu	17
1.2. Rys dziejów polszczyzny do 1945 r.	24
1.3. Społeczno-kulturowy kontekst współczesnych polskich przemian językowych	32
1.4. Sytuacja językowa mniejszości narodowych i etnicznych	45
1.5. Wpływy języków obcych	54
1.6. Polska polityka językowa	57
2. SYSTEM GRAMATYCZNY I LEKSYKALNY POLSZCZYZNY	
2.1. System fonetyczno-fonologiczny (<i>Bogusław Dunaj</i>)	65
2.1.1. Style wymowy i ich opis	65
2.1.2. Zmiany fonetyczno-fonologiczne	68
2.1.3. Zmiany prozodyczne	73
2.2. Fleksja (<i>Piotr Krzyżanowski</i>)	76
2.2.1. Dynamika przemian fleksyjnych	76
2.2.2. Tendencje rozwojowe	77
2.3. System słowotwórczy (<i>Krystyna Waszakowa</i>)	88
2.3.1. Słowotwórcza dynamika rozwojowa.	88
2.3.2. Zjawiska dominujące do 1989 r.	90
2.3.3. Tendencje rozwojowe w polszczyźnie końca XX w.	97

2.4. Składnia (<i>Antonina Grybosiowa</i>)	108
2.4.1. Rozwój myśli teoretycznej	108
2.4.2. Zmiany składniowe	110
2.5. Leksyka ogólna – neologizmy (<i>Teresa Smółkowa</i>).	119
2.5.1. Dynamika rozwoju pól tematycznych	119
2.5.2. Neologizmy i ich zróżnicowanie	121
2.5.3. Makropole CZŁOWIEK	125
2.5.4. Makropole DZIEDZINY DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA	139
2.6. Nazwy własne (<i>Ewa Rzetelska-Feleszko</i>)	152
2.6.1. Nazwy wsi i miast	153
2.6.2. Nazwy terenowe, wodne, górskie i inne	155
2.6.3. Imiona	158
2.6.4. Nazwiska oraz przezwiska, pseudonimy i przydomki	162
2.6.5. Nazewnictwo miejskie	166
2.6.6. Nazwy sklepów i firm	169
2.6.7. Chrematonimy	172
2.7. Frazeologia (<i>Wojciech Chlebda</i>)	178
2.7.1. Problemy teorii frazeologii	178
2.7.2. Zmiany ilościowe i jakościowe we frazeologii	181
2.7.3. Podsumowanie	196

3. FUNKCJONOWANIE WSPÓLCZESNEJ POLSZCZYZNY

3.1. System odmian i jego dynamika rozwojowa (<i>Stanisław Gajda</i>).	207
3.1.1. Przeobrażenia polskiej wielojęzyczności	208
3.1.2. Żargony	215
3.2. Język potoczny (<i>Władysław Lubaś</i>)	220
3.2.1. Istota potoczności	220
3.2.2. Systemowe cechy potoczności	221
3.2.3. Tradycja odmiany potocznej	231
3.2.4. Ekspansja potoczności	235
3.3. Język artystyczny (<i>Ewa Sławkowska, Bożena Witosz, Maria Wojtak</i>)	243
3.3.1. Specyfika polszczyzny artystycznej po 1945 r.	243
3.3.2. Lata 1945-1948	245
3.3.3. Lata 1949-1955	250

3.3.4. Okres popaździernikowy	254
3.3.5. Lata siedemdziesiąte	268
3.3.6. Lata 1981-1989	276
3.3.7. Lata dziewięćdziesiąte	280
3.4. Język naukowy (<i>Stanisław Gajda</i>)	294
3.4.1. Nauka i jej język	294
3.4.2. Rys dziejów nauki polskiej i jej języka do 1945 r.	296
3.4.3. Sytuacja nauki powszechnej i polskiej po 1945 r.	298
3.4.4. Ideały i paradygmaty a przemiany języka	301
3.4.5. Kontekst historyczno-kulturowy a przemiany języka nauki	306
3.4.6. Uwagi końcowe	315
3.5. Język polityki (<i>Janina Frasz</i>)	318
3.5.1. Polityka i komunikowanie polityczne	318
3.5.2. Język polityki okresu PRL	331
3.5.3. Język polityki III representative	338
3.5.4. Język polityki a inne odmiany języka ogólnego	343
3.5.5. Kultura języka polityki	344
3.6. Język administracji (<i>Ewa Malinowska</i>)	351
3.6.1. Czynniki społeczne przemian	351
3.6.2. Wpływ zmian ustrojowych	352
3.6.3. Wpływ zmian zasad techniki prawodawczej i instrukcji kancelaryjnych	358
3.6.4. Internacjonalizacja języka administracyjnego	363
3.6.5. Zakończenie	364
3.7. Język religijny (<i>Marzena Makuchowska</i>)	369
3.7.1. Religia i jej język	369
3.7.2. Czynniki sprawcze przemian języka religijnego.	373
3.7.3. Przemiany języka religijnego	377
3.7.4. Perswazja w komunikowaniu religijnym	392
3.8. Dialekty (<i>Jan Mazur</i>)	403
3.8.1. Zróżnicowanie dialektalne	403
3.8.2. Główne polskie dialekty etniczne	408
3.8.3. Dynamika gwar	414
3.9. Odmiany regionalne (<i>Bogusław Wyderka</i>)	422
3.8.1. Zróżnicowanie regionalne polszczyzny	422

3.8.2. Regionalizmy gramatyczne	430
3.10. Język wsi (<i>Józef Kaś, Halina Kurek</i>)	440
3.10.1. Przełączanie kodów	440
3.10.2. Polszczyzna mówiona najmłodszych mieszkańców wsi	446
3.10.3. Przemiany polszczyzny wiejskiej	447
3.11. Przemiany językowe na ziemiach zachodnich i północnych (<i>Bogusław Wyderka</i>)	460
3.11.1. Sytuacja demograficzna	460
3.11.2. Procesy unifikacji i integracji.	463
3.11.3. Gwary autochtoniczne	470
3.12. Kaszubszczyzna (<i>Jadwiga Zieniukowa</i>)	477
3.12.1. Status kaszubszczyzny	477
3.12.2. Dialekt(y) kaszubski(e)	483
3.12.3. Sytuacja kaszubszczyzny w końcu XX w., polityka językowa.	486
3.13. Język polski poza granicami kraju (<i>Stanisław Dubisz</i>).	492
3.13.1. Polonocentryczne wspólnoty komunikatywne	492
3.13.2. Zróżnicowanie języka wspólnot	495
3.13.3. Właściwości gramatyczne i leksykalne.	499
3.13.4. Kierunki zmian	508
Summary	515